

Kávésok Lapja

XIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

21. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII. József-krt. 38. I/5. Tel: 1-303-75

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Röck Sz. u. 31. Tel: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

November 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi üzletbér első részlete.

November 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

November 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni november havi forgalmi és fényüzési adó-átalányukat.

November 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

November 15-ig beküldendők az 1938. évi adóközösségbe való belépési nyilatkozatok és az 1937. évi forgalmi adatok.

November 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

November 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

A Pest—Budai Kávéházak 1535—1935. története minden kávésiparos büszkesége. — Ára a testület tagjai részére 24.— pengő.

A Magyar Kávéipari Évkönyv 1937. évi évfolyama tartalmazza a kávésiparost érdeklő összes rendeleteket. Ára 3.— pengő.

Mindkét könyv megszerezhető az ipartestület irodájában.

Adók, közterhek

Most, hogy az év végének közeledtével újra napirendre kerül adóközösségünk meghosszabbításának ügye, úgy véljük, hogy nem időszerűtlen, ha az adózásnak és a közterheknek, ha nem is új, de mindig aktuális témájával foglalkozunk.

Hivatalos és félhivatalos kijelentéseket hallunk és olvasunk, amelyek azt tartalmazzák, hogy az állam, a főváros és egyéb közületek adómérlegei kedvezően alakultak. Az államkincstárnak bevételi feleslege, pénztári készlete van, a székesfőváros előírányzott deficitje sem lesz annyi, vagy talán nem is lesz deficit.

Nem a mi hivatásunk a jelenség okait kutatni, pénzügyi politikánk részleteit boncolni és vizsgálni, ezt nálunk illetékesebbek teszik meg.

Tény azonban, hogy az általános pénzügyi krízis mulóban van és máris számos tervről kérésről, óhajtsárról hallunk, amelyek anyagi alapja ez a kedvezőbb helyzet legyen.

Egymásután vetődnek fel a társadalmi, szociális, közegészségügyi, gazdasági problémák, amelyek évek hosszú során visszafojtva, el-eltengődve vártak megvalósításra és kielégítésre. Kétségtelen, hogy ezek a kérdések javarészt olyanok, amelyek teljes mértékben érettek a megvalósulásra és csupán a megvalósítás sorrendjéről lehet vitatkozni.

Hogy e kérdésekből csak egyet ragadjunk ki, teljesen jogosultnak és indokoltnak véljük a köztisztviselői társadalomnak azt a mozgalmát, mely az idők folyamán lefaragott illetményeik visszaállítására irá-

54 év óta a főváros vezető tejüzeme a

Telefon: *1-462-65

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Elsőrendű minőségű tej- és tejtermékek

300 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely.

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója.

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *1-462-65

nyul. Nem kevésbé fontosak a szociális kérdések a közegészségügy előmozdítása, az iskolák nyitása és azoknak a tennivalóknak tömege, amelyet agrár- és iparoskérdésnek neveznek.

A kérdések bármelyike kerüljön megvalósításra, örömmel vesszük tudomásul; mert bármily címen és úton jut pénz a forgalomba, gazdasági életünk többé-kevésbé megszikkadt talaját teszi dúsabban termővé. A forgalom vérerein át az új befektetések tőkái eljutnak mindenfelé és remélhető, hogy ez az indirekt segítség eljut a gazdasági élet más ágazataihoz is. Mi szívesen fogjuk venni, ha az üzleteinkből a viszonyok kényszere miatt elmaradt tisztviselő és intellektuális réteg visszatér, mert anyagi helyzete erre újból módot ad.

Ezek azonban olyan magától értetődő dolgok, hogy szinte közhelyek. Legyen szabad talán egy más, szempontot is felvetni, amely bennünket még közvetlenebbül érint.

A háború alatt és után az akkori zürzavaros pénzügyi és gazdasági viszonyok mellett egymásután születtek új terhek, új adónemek, amelyek ellen állást foglalni — bár lehetett, de ez az állásfoglalás nem sok eredménnyel járt. Ezeknek a háború utáni adónemeknek egyetlen, enyhítő-körülménye az volt, hogy ideiglenes jelleggel léptették életbe, azaz, hogy majd, egyszer, jobb idők bekövetkeztével meg fognak szünni, módosíthatnak és be fognak olvasztani más adónemekbe.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy egyetlen sem új, sem régi adónem nem szűnt meg, hanem újak léptek

életbe, sőt a régiéket intenzívebb „kimunkálása” különböző rendelkezésekkel biztosított.

Igy kaptuk a régi címek mellé (kereseti, jövedelem, vagyonadó stb.) azok különféle pótlékait, a különböző különadókat: inségadót, rokkantellátási adót, az illetékek felemelését, stb. stb.

A székesfőváros sem maradt el és a maga részéről is ideiglenes jelleggel léptette életbe egyéb bevételi forrásokon kívül — a vígalmi adót. Arról persze felesleges szólnunk, hogy a főváros közcélú üzemei bizonyos pénztári feleslegek, beszolgáltatására lévén kötelezve, azt tarifális úton kell beszédenie. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a víz-, villany és gáz árában a szolgáltatás önköltségén és a józan üzletvitel által megszabott hasznon kívül bizonyos adótételek foglaltatnak.

Szándékosan hagytuk külön a forgalmi és fényüzési adó kérdését, amelynek bevezetése ellen tudósok és közgazdák, államférfiak és politikusok annak idején állást foglaltak, de végre talán az egész világon polgárjogot nyert és ma az állam pénzügyeinek tekintélyes pillére. Ez az adónem is ideiglenesnek volt szánva, azóta számtalanszor módosították, átalakították olyannyira, hogy ma már aligha van olyan naiv lélek, aki a forgalmi adók egyszer való megszűnését hiszi.

Ez a mai helyzet és ha a jövőbe nézünk, nem igen várhatunk változást. Ha az adóztatás mértéke elérkezett a teherbíró képesség maximumáig, a gazdasági élet olyan terein kell újabb terhekkal számolnunk, amelyeket más intézkedések fognak reánk hártani.

Ez a terrenum a szociális gondoskodás, munkásjóléti ügyek területe. E pillanatban nem az a célunk, hogy e kérdések részleteivel, megvalósításuk mikéntjével foglalkozzunk. Tény azonban az, hogy a munkásságnak szánt szociális előnyök vagy könnyítések, melyeket elvben teljes mértékben helyeslünk, — költséggel, terhekkal fognak járni. Nemrégiben kimutattuk, hogy a fizetett szabadságok bevezetése mintegy 3 százalékos többterhet fog jelenteni. A munkásság munkaidejének szabályozása sem fog áldozatok nélkül megvalósulni. Nem tudjuk és nem akarjuk ezeket az alapjukban helyes intézkedéseket sem kritizálni, sem elgáncsolni, de önkéntelenül fel kell tennünk a kérdést: honnan és miből?

Akkor, amikor a kedvező pénzügyi jelentések ellenére újabb terhekkal kell számolnunk csak gyengén mérjük elsóhajtani azt a kívánságunkat, nem lehetne e ezeknek az ideiglenes terheknek egyikét-másikát megszüntetni, hogy módunkban legyen ez újabb — szociális érdekeket szolgáló ferheket elviselni.

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

a
Kőbányai Polgári Sertözde
gyártmánya

Bornemisza Géza iparügyi miniszter nyilatkozata az IPOSZ küldöttsége előtt a fizetések szabadság, a balesetbiztosítás és hitelellátás ügyében

Bornemisza Géza m. kir. iparügyi min., báró Kruchina Károly min. osztályfőnök és Tichy Kálmán dr. min. tanácsos jelenlétében hosszabb kihallgatáson fogadta az Ipartestületek Országos Szövetsége küldöttségét, amely ifj. Tóth Pál elnök vezetése mellett különféle kérdésekben kérte a miniszter intézkedését és segítségét.

A küldöttség a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló törvény végrehajtási utasításával kapcsolatban rámutatott az elkészült rendelettervezet egyes, az iparosságot érintő intézkedéseire és általában arra, hogy az intézkedés ebben a formában olyan súlyos megterhelést jelent a kisiparosságra nézve, amely éppen az ügy érdekében nem tartható fenn. A küldöttség arra kérte a minisztert, hogy a kérdés megoldásánál számoljon a kisiparosság nehéz helyzetével és igyekezzen olyan áthidalást keresztülvinni, amely a tervbevetett szociális intézkedés érvényesítése mellett a kisiparosság érdekeit is szem előtt tartja.

Az OTI balesetbiztosítási VI. veszélyességi táblázatával kapcsolatban a küldöttség tájékoztatta a minisztert a jelenlegi helyzetről és rámutatott arra, hogy az OTI mai baleseti biztosítási rendszere rendkívül sok igazságtalanságot és hátrányt tartalmaz számos ipari szakmára nézve. A most életbeléptetni kívánt tervezet megalkotásánál az ipari szakmák által benyújtott kifogásokat és kívánságokat az OTI teljesen figyelmen kívül hagyta, és éppen ezért a küldöttség arra kérte az iparügyi minisztert, járjon közbe a belügyminiszternél az iránt, hogy ezt a táblázatot ne léptessék ebben a formában életbe.

Bornemisza Géza iparügyi miniszter a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy az alkal-

mazottak fizetések szabadsága ügyében a törvényintencióinak szem előtt tartásával arra törekszik, hogy ez a szociális intézkedés a kisiparosság megalapozására nyerjen megoldást és arról a rendelet kiadása során gondoskodni fog.

Az OTI balesetbiztosítási táblázatával kapcsolatosan felmerült kívánságot illetőleg kijelentette, hogy közbenjár a belügyminiszternél.

Ezenkívül a miniszter bejelentette a küldöttségnek, hogy a közeljövőben a megvalósulás stádiumába kerül a középlejártatú hitelrendszer bevezetése, ami messzemenő segítséget fog nyújtani az iparosságnak, amely több helyen lévő kölcsöneit konvertálni tudja és ezáltal adósságaitól olcsó kamatozás mellett megszabadulhat. *Füredy Lajos* tb. igazgató az iparosság termelési hitelével kapcsolatos kívánságot tette szóvá, amivel kapcsolatban a miniszter kijelentette, hogy a minisztérium dolgozik a megoldáson és tárgyal a pénzügyminisztériummal. A miniszter ama nézetének adott kifejezést, hogy az új hitel-típussal, a fedezet nélküli kisipari kölcsönök és a tervbevetett termelési hitelek rendszeresítése mellett a kis- és középiparosság minden rétegének hitelellátása biztosítást fog nyerni.

A küldöttség tagjai megnyugvással vették tudomásul a miniszter kijelentéseit.

Előljárósági ülés

— 1937. október 25. —

Ugy látszik, hogy a déli órákban tartott előljárósági ülések intézménye be fog válni. Előljárósági tagjaink részéről nagyobb érdeklődés tapasztalható és ha a különböző okok miatt magukat kimentettek is hozzászámítjuk, meglehetősen érdeklődésről számolhatunk be.

Az ülést *Mészáros Győző* elnök betegsége miatt *Dr. Strausz Vilmos* alelnök vezette.

A megjelentek névsorát a következőkben adjuk: *Dr. Strausz Vilmos* aleln., *Dr. Kállay Albert* szf. tjező, iparhatósági biztos, *Gál Arnold* alelnök, *Freiwirth*

Még csak mérni sem kell!

Minden kávéhoz mindig valódi
:Franck: kávépótlékot adjon!
Jelentős jövedelmet biztosít
magának!

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk, amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-nál

Budapest, VIII., József-körút 38

Telefon: 1-392-77. Saját pörköltő üzem

nek során igen sokszor ipari munkálatainkban értékes segítőársunk volt. Testületünk részvétét levélben fejezte ki.

Az előljáróság a bejelentést igaz részvétenek kifejezése mellett vette tudomásul.

Főjegyző bejelentette, hogy a legutóbbi előjárósági ülés óta, f. évi október 7-én sikeres mestervizsgát tettek: Bock Lajos, Sági Lajos, Breuer Jakab, Horváth József és özv. Buzás Miklósné.

Tudomásul vétetett.

A székesfehérvári ipartestület átirata, melyben az ötven éves jubiluma alkalmából kifejezett üdvözlésért köszönetet mond, felolvastatott és irattárba helyeztetett.

Alelnök közli, hogy az új főkapitány urat a testület hivatalbalépése alkalmából küldöttségileg üdvözölte. Beszámolt a fogadtatás részleteiről, melynek során a főkapitány úr értékes kiejelentéseket tett és készségét jelentette ki arra, hogy iparunk méltányos kéréseit jóindulattal fogja fogadni.

A játékkártyák ellenőrzése tárgyában testületünk már régebben beadvánnyal fordult a m. kir. pénzügyminisztériumhoz, melyben az ellenőrzési rendszer megszüntetését, esetleg módosítását kértük. Most az ügyirat a székesfővárosi kir. pénzügyigazgatósághoz került, mely felhívott arra, hogy konkrét javaslatokat tegyünk. A kérdést behatóan tanulmányoztuk és megállapítottuk, hogy az ellenőrzési rendszer fenntartása még módosított, vagy enyhített formában sem kívánatos.

Alelnök nézete szerint a kérdés a legcélszerűbben úgy volna megoldható, ha a használt kártyák eladásának tilalma teljesen megszüntetnének, mert ilyen módon a kávé nem volna utalva arra, hogy meglevő kártyáit a legvégsőkig kihasználja, hanem inkább venne új kártyát, ami viszont a kincstár érdekeit is teljes mértékben kielégítené. A vonatkozó elaboratum kidolgozás alatt áll és az legközelebb be fog terjesztetni.

A vasárnapi szesztalalom megszüntetése tárgyában a testület újabb előterjesztéssel fordult a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrhoz. Ez a kérdés már évek óta napirenden van, ígéreteket kaptunk, sőt bizonyos irányú intézkedések is voltak tervbevéve, amelyeket azonban nem tartottunk kielégítőnek. Igyekezni fogunk ennek az ügynek elintézését is megsürgetni.

Szlavek Károly kérdést intéz, hogy egy Andrássy úti áruház milyen jögeimen szolgáltat ki élelmiszert. Nem tisztességtelen verseny-e az áruházak élelmiszerkiszolgáltatása?

Főjegyző válaszképpen közli, hogy a szóbanforgó vállalkozás, mint vendéglő működik. A vendéglős ipartestület annak idején állást foglalt az ottani üzletnyitás ellen és pedig sikerrel, azonban a legújabb

Jenő, Gerő Áron, Klauber József, Lisszauer Gyula, Katona István, Ottó Dezső, Szlavek Károly, előjárósági tagok, Strasser Béla számvizsgáló, Dr. Havas Nándor főjegyző, Donáth Andor aljegyző.

Dr. Strausz Vilmos alelnök az ülés megnyitása után sajnálattal közölte, hogy Mészáros Győző elnök betegsége miatt az ülésen résztvenni nem bír. Azt hiszi, hogy az előljáróság minden egyes tagjának érzését fejezi ki, amikor az elnöknek mielőbbi gyógyulást és teljes egészséget kíván. Majd bejelenti, hogy Szabó Samu alelnök, Singer Kálmán és Weingruber Ignác előjárósági tagok és Weingruber László számvizsgáló elmaradásukat kimentették. A bejelentések tudomásul vétettek.

Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére alelnök: Ottó Dezső és Szlavek Károly előjárósági tagokat kérte fel.

Az 1937 évi szeptember hó 27-én tartott előjárósági ülés jegyzőkönyve bemutatott és megjegyzés nélkül helyben hagyatott.

Főjegyző jelenti, hogy Kertész Ferenc a Rudasfürdő helyiségébe kapott kávéházi iparendélyt, Kohn Ármin pedig Kálvária tér 18. sz. a. volt kávéházi iparendélyét megszüntette.

Katona István egy időközben megszünt kávéházi-ra vonatkozólag kérde, hogy ez miért nem jelentetett be?

Felvilágosításul főjegyző közli, hogy ezek a bejelentések csak akkor történnek meg hivatalosan, ha a testület az erre vonatkozó hatósági végzést megkapja.

Elnöklő alelnök bejelenti, hogy Hoffmann Mihály kir. tanácsos a Fűszerkereskedők Országos Egyesületének elnöke 76 éves korában elhunyt. A megboldogult a gazdasági érdekvédelmi munka terén számos évtizeden át érdemes munkát végzett, mely-

törvényes intézkedések szerint a testületnek nincs módja álláspontját érvényesíteni. Amennyiben a tisztességtelen verseny jelenségei mutatkoznak, konkrét panasz esetén az édekelte testületek el fognak járni.

Dr. Strausz alelnök reámutat arra, hogy az engedélyek kiadásánál a testületi véleményezés elejtése igen súlyos károkat okoz és visszaélésekre ad alkalmat. Arra kéri a jelenlévő iparhatósági biztos urat, ki szolgálati beosztásánál fogva ebben a kérdésben döntő fórum, tegye magáévá testületünk álláspontját. A magunk részéről is igyekszünk az illetékes fórumokat megfelelően informálni.

Főjegyző bemutatja a kereskedelmi és iparkamarának az *uccán át kiszolgáltatók élelmiszerek* tárgyában a testülethez intézett átiratát és az arra adott véleményt, melyhez az előjáróság hozzájárult.

Főjegyző jelenti, hogy a kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi és ipari tisztviselők munkaidejének szabályozása céljából kiadandó rendelettervezetet véleményezés végett megküldötte.

Dr. Strausz alelnök utal arra, hogy egyidejűleg meg fog jelenni az ipari munkások munkaidejét szabályozó rendelet is, amely az ipari munkások munkaidejét más szempontok szerint szabályozza. Ennél fogva a kávéházakban alkalmazott tisztviselők munkaidejét ezzel kell összehangba hozni, mert lehetetlen, hogy az üzem vezető tisztviselője eltávozhassék, amikor a munka teljes mértékben folyik. Ezeket a szempontokat előterjesztésünkben természetesen ki fogjuk fejteni.

Az előjáróság a bejelentéseket jóváhagyólag vette tudomásul.

Az ipartestületi munkaközvetítő szeptember havi munkásságáról szóló jelentés bemutatott és iratárba tételt.

Alelnök bejelenti, hogy a közelmúlt napokban tartott légvédelmi gyakorlat alkalmából a testület körlevélben ismertette tagjaival a kiadott rendelkezéseket. Tudomásul vétetett.

A napirend tárgyai ezzel letárgyaltatván, alelnök az előjáróság ülését befejezettek nyilvánította.

A ZÁGRÁBI KÁVÉHÁZAK ÁRAINAK HATÓSÁGI MEGSZABÁSA

Igen érdekes közleményt olvasunk a zágrábi „Morgenblatt“ f. évi okt. 22-én megjelent számában, mely a Zágrábban legutóbb lezajlott pincérsztrájk-mozgalmak következményeivel foglalkozik. A cikk tartalmát következőkben ismertetjük:

A közelmúltban lefolyt pincérsztrájk következményeképpen bevezetett különféle áremelésekkel szemben a várósi tanács — az ipartörvényben foglalt felhatalmazás alapján rendeletet adott ki, amelyben a

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

kávéházakban
nélkülözhetetlen

kávéházban fogyasztott cikkek árait egységesen állapította meg.

A rendelet szerint a következő árak léptek életbe: —

1. Feketekávé v. kapuciner 4 Dinár;
2. Fehér kávé minden nélkül 4.50 D;
3. Fehér kávé habbal 5 D;
4. Fehér kávé föllel 5.50 D;
5. Török kávé 4.50 D;
6. Tea minden nélkül pohárban 4 D;
7. Tea rummal pohárban 5.50 D;
8. Tea citrommal 4.50 D;
9. Tea konyak vagy likörrel 5.50 D;
10. Tea edényben rummal 6.50 D;
11. Tea edényben citrommal 6.— D;
12. Tea edényben minden nélkül 5.50 D;
13. Csokoládé vagy kakaó hab nélkül 7.— D;
14. Csokoládé vagy kakaó habbal 7.— D;
15. Egy pohár tej 3.— D;
16. Aludt tej (kis adag) 3.— D;
17. Aludt tej (nagy adag) 4 Dinár.

Ezekhez az árakhoz borraivaló megváltás-címén 10 százalékos pótlék számítható fel. — Hangverseny vagy más művészi előadások alkalmával ezekhez az árakhoz további 0.50 Din. pótlék számítható fel. A vonatkozó árjegyzékeket a helyiségben látható helyen ki kell függeszteni és azok betartását a hatóság a legszigorubbán ellenőrzi.

Természetesen ez az ármegállapítás a zágrábi kávéások körében nagy izgalmat váltott ki. A kávéások ugyan röviddel ezelőtt bemutatták árjegyzékeiket az iparhatóságnak és azok egységes rendezését kérték, de nem a fenti formában. A kávéosság ottani szervezete gyűlésen vitatja meg álláspontját és a teendőket.

Az érdekeltek nyilatkozatai szerint az új árjegyzék, mely nyomban érvénybe lépett, olyan hibákat tartalmaz, amelyek az ipari szokásokkal ellenkeznek. Míg azelőtt a hatóságok mindig azt hangsúlyozták, hogy a feketekávé és a kapuciner luxuscikkek és ennélfogva az élelmiszerek minősített fehér (tejes) kávénál drágább lehet, most ezt megfordították és a fekete és kapuciner árát 50 parával leszállították, tehát ez most olcsóbb, mint a közszükségletnek minősített fehér (tejes) kávé. Ezenkívül a „fehér kávé habbal“ árát 5.50 D.-ról 5.— D.-ra szállították le, holott a tejszínhab leginkább „luxus“ és jóval többre kerül a kávésnak. Ezzel szemben csodálatosképpen a „fehér kávé föllel“ árát 5.50 D.-ra emelték, bár a föl olcsóbb, mint a tejszínhab. Egy liter tej ára, amelyet a kávéás lefölöz 2 Dinár, holott a habtejszíné 16 Dinár.

A „török kávé“ árát 4.50-ről 5 D.-ra emelték, ami nem felel meg a tejeskávé árának.

Ami a „tea minden nélkül“ kiszolgáltatását illeti, a kávéások azon az állásponton vannak, hogy az új

Vendéglő és Kávéházberendezési Vállalat

Tulajdonos: Tiller Róbert

Legelőnyösebb árak mellett kölcsönöz

Budapest, VII., Sip-utca 14. szám.

Telefon: 135-142.

VÉTEL ÉS ELADÁS

R á c z Z s i g a

Cigányprimás, szalon és jazz zenekari karmester, impressario
művészügynöksége

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 62.

előírás szerint ez azt jelenti, hogy a teához még cukrot sem adnak. Hogy mit szólnak ehhez a vendégek, kérdés?

Eddig a teának különböző mellékleteivel együtt egységes ára volt. Most a teának különféle fokozatai vannak, ami a kiszolgálást és elszámolást megnehezíti.

Logikátlan a csokoládé árának megállapítása, amely habbal, vagy hab nélkül 7.— D. Ha a tejszínnek bizonyos ára van, kétségtelen jogosult — éppúgy, mint a tejeskávénál — ennek felszámítása.

Kifogásolják zágrábi kartársaink, hogy a táblázat minden kávéházra egyformán vonatkozik, akár nagy luxusüzemekről, vagy kis kültekli kávéházakról van szó. Így például egy nagy kávéház rezsikiadásai egy hónap folyamán 300.000 dinárt, sőt többet is kitesznek, egy kis kávéházé talán 10—15.000 dinárt, ami végeredményben tekintetbe lenne veendő. Egy a város szívében fekvő kávéháznak hirdap- és folyóirat-költsége havonként mintegy 10.000 dinár.

Az a hivatkozás, hogy a zágrábi árak a legmagasabbak, általában véve megfelel a valóságnak. A zágrábi kávéosok viszont arra utalnak, hogy Belgrád legnagyobb kávéházakban sincsenek ujságok és az ottani kávéházak nem nyújtják azt a kényelmet, melyet a zágrábi közönség megszokott.

A mondottakból nyilvánvaló, hogy a zágrábi kávéházak egységes szabályozása, illetőleg osztályozása aligha lesz elkerülhető, annál is inkább, mivel a kávéosok kijelentették, hogy régi áraikhoz ragaszkodnak és inkább kiteszik magukat a büntetéseknek.

HOGYAN VÉDIK A KERESKEDŐT DÁNIÁBAN A KISTÁJGEROLÁS ELLEN

Dániában az 1931—133. tc. szabályozza a kistájgerolás kérdését. Ennek a törvénynek az első paragrafusa kimondja, hogy az üzlethelyiség bérlői 8 éves fel nem mondhatóságot érhetnek el a bíróság révén oly esetekben, amikor a bérbeadó olyan szolgáltatásokat követel, amelyek a bérleménnyel arányban nem állnak. A bérlőnek jogában áll a méltányosan túlmérfizetéseket bíróság visszakövetelni.

A törvény 2. paragrafusa kimondja, hogy a bíróság érvényteleníthet egy olyan felmondást, amelynek célja olyan bérnek, vagy egyéb szolgáltatásoknak a bérbeadó részéről való elérése, amelyek a bérleménnyel arányban nem állnak. A bíróság ilyenkor meg-

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**

**Crémant Rosé
Transylvania sec**

adhatja a bérlőnek a bérszerződés 8 évre való fenn tartásának jogát.

Az 1. paragrafusban megállapított esetben 2 éven belül, a 2. paragrafusban megállapított esetben viszont csak két hónapon belül indítható meg az eljárás. Ehhez a törvényhez kiegészítésül törvényjavaslatot terjesztettek a dán parlament elé, amelyet ez azonban az előzőekben említett okok folytán nem fogadott el. Ennek a törvényjavaslatnak a főbb rendelkezései a következők:

Kereskedelmi és üzleti bérlemények felmondásából felmerülő vitás eseteket kerületenként felállítandó döntőbíróóságok hivatottak eldönteni. Ezeknek a döntőbíróóságoknak elnöke egy kinevezett bíró volna, két tagját a bérlő, két tagját pedig a bérbeadó választaná.

A bérlőnek joga van felmondás esetén kártérítésre, amelyet a döntőbíróóság a következő szempontok figyelembevételével kell, hogy megállapítson:

1. Mióta áll fenn a bérleti szerződés és mi volt az üzletnek az utolsó három évben nettó haszna?
2. Az átköltözés folytán előálló értékesökkenés a berendezési és egyéb tárgyakkal.
3. Átköltözési költségek.
4. Az új bérlő előnye, amely a régi bérlő goodwillje révén jött létre.

A megállapított kártérítést a bérbeadó köteles a bírósági döntés után 15 napon belül, az esedékes hátralékos bér levonásával, a bérlőnek kifizetni. Amíg ez a fizetés meg nem történt, a bérlő nem kötelezhető a bérlemény kiürítésére.

A bérbeadónak is jogában áll ehhez a döntőbíróósághoz fordulnia a bérösszeg felemelése céljából a következő esetekben:

1. Ha a szerződésben megállapított bér már eredetileg méltánytalanul alacsonyan volt megállapítva;
2. viszonyok változása folytán előállt diszparitás miatt.
3. oly tatarozás, vagy átépítés esetén, amely a bérlemény értékét lényegesen emelte.
4. amennyiben általános áremelkedés állt elő.

(Baross Szövetség)

Schillinger Anna Gőzmosógyár Rt.
Budapest, VI.,
Vörösmarty-utca 47b.— Telefon: 1—213—85.
Az ország legrégebb, modernül berendezett gőzmosója.

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likör különleges-
ségek, főzelék és gyümölcs konzervek

Hivatalos rész

A tanonciskolai előképzettségre vonatkozó rendelkezések
értelmezése

41.854—1936. II. Ip. M. sz. rendelet.

A tanoncok iskolai előképzettségre vonatkozó rendelkezések értelmezése tekintetében felmerült kétségek eloszlátása céljából — úgyis mint a kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszter — tájékoztatásul és az elsőfokú iparhatóságok megfelelő utasítása végett az 1922:XII. tc. nek az 1936:VII. tc. 20. §-ának második bekezdésével módosított 84. §-a és a 30.000—1936. Ip. M. számú rendelet 47. §-a helyes értelmezése tekintetében az alábbiakat közlöm:

Azokban az iparokban, amelyekben az iparügyi, illetőleg a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter magasabb fokú iskolai előképzettséget nem írt elő, tanoncul csak olyan egyén alkalmazható, aki legalább az elemi népiskola hatodik osztályát sikerrel elvégezte. Alkalmazható tehát az is, aki valamely középiskola vagy polgári iskola második osztályát végezte el sikerrel.

Azt azonban, aki az előző bekezdésben említett követelménynek megfelelni nem tud, aki tehát az elemi népiskola hatodik osztályát sem végezte el, hanem ennél kevesebb iskolai végzettsége van (pl. csak az elemi népiskola negyedik vagy ötödik osztályát végezte el, (vagy pedig egyáltalán nincs iskolai végzettsége, tanoncul alkalmazni csak abban az esetben lehet, ha erre az iparhatóság (az ipartestület) engedélyt ad. Az iparhatóság (az ipartestület) az engedélyt — az 1922:XII. tc. 84. §-ának második bekezdése értelmében — csak méltánylást érdemlő rendkívüli esetben adhatja meg. Ilyen méltánylást érdemlő rendkívüli eset például az, ha a tanoncul szerződni kívánó egyént nem lehet okolni amiatt, hogy az előírt követelménynek (legalább az elemi népiskola hatodik osztályának elvégzése) megfelelni nem tud. Az engedély megadásának azonban nem feltétele az, hogy a tanonc az elemi népiskola ötödik osztályát elvégezte legyen. Ilyen magyarázatra semmi alap nincs.

A 765—5—6/1930. V. K. M. számú rendelet, amely arról szól, miként történik annak megállapítá-

Győződjék meg kártyáink kiváló minőségéről.

CHROMO MAGYAR ÁLTALÁNOS PÁPIRIPAR R.T.
BUDAPEST.

Gyártelep és iroda:
X., Füzér-utca 37-39
Telefon 148 420

Városi lerakat:
VI., Liszt Ferenc tér 5.
Telefon 119-041.

sa, hogy a szerződöttni kívánt egyén az írás, olvasás és számolás -elemi ismereteivel rendelkezik-e, többé nem alkalmazható, mert ezeknek az ismereteknek az igazolása ma már nem elegendő ahhoz, hogy a tanonc külön engedély nélkül szerződötthető legyen, a külön engedély pedig megadható tekintet nélkül arra, hogy az említett ismeretek megvannak-e.

Budapest, 1937. évi október hó 12-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tichy Kálmán s. k.
miniszteri tanácsos.

H I R E K

Adóközösségi vallomások beküldése. Az év végének közeledével újra aktuálissá vált az adóközösségnek jövő 1938. évre való megalakítása. Evégből az adóközösség vezetősége a szükséges adatgyűjtés céljából a testület összes tagjainak belépési nyilatkozatot, valamint vallomási ívet küldött. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy a megküldött nyomtatványokat legkésőbb folyó évi november 15-ig pontosan kitöltve küldjék be. Minthogy a vallomások adatait a pénzügyi hatóságok ellenőrzik, mindenki saját érdekében a valóságnak megfelelő vallomást adjon.

Hoffmann Mihály elhunyt. Nagy veszteség érte a magyar gazdasági életet Hoffmann Mihály kir. tanácsos, a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete sok éven át volt elnökének elhunytával. Természetesen elsősorban szűkebb érdekeltiségének volt fáradhatatlan képviselője és gondozója, de a gazdasági érdekvédelem más terein is teljes lelkesedéssel állott a jogos ipari és kereskedelmi érdekek mellé. Hosszú éven át volt a székesfőváros közgyűlésének tagja és ebben a minőségében ő volt a háborús évek folyamán

**Prima cukrászipari sütemények kávéházak
kávémérések, vendéglők, étkezdék részére**

Olcsó beszerzési forrás. Elsőrangú friss áru
Megrendelésre gyorsan és pontosan házhozszállítja:

„PRIMA“ Áruforgalmi Vállalat,
Budapest, VIII., Rökk Szilárd ucca 25. Telefon: 131-568.

Finom teakeverékek

Speciálisan kávéházi igényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál — Royal — Angol rendszerű teakeverékek

originál 250 és 5 kg-os ládákban, úgyszintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-t.-től

Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 1—392—77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat).

felállított első árvizsgáló bizottság elnöke. Elhunyt — mely 77 éves korában következett be, — nagy vesztesége az érdekképviseleti munkának.

Ady-emléktáblát lepleztek le az Andrássy-úton.

A század elején a mai Opera-kávéház helyén állott a „Három holló“ című vendéglő, mely az éjjeli munkában kifáradt újságírók és hírlapszedők kedvenc találkozóhelye volt. Ide járt Ady Endre, a világhírű költő is, aki itt vacsoráztatta és borozgatott barátai-val, de számos halhatatlan versét is a „Három holló“ vendéglő asztalán vetette papírra. Most az Opera-kávéház tulajdonosai emléktáblával díszítették fel a kávéház uccai részét, melyet megható ünnepek között lepleztek le. Révész Béla megható emlékbeszédében mondta el, miként lett az aluszékony színezetű „Három holló“-ból embereket maga felé csodító, legharsányabb nevezetesség. Szavai után lehullott a lepel Csorba Géza művészi alkotásáról. A főváros nevében Bernáth Gusztáv tanácsjegyző vette át az emléktáblát, amelyet ezután a Vajda János Társaság nevében Kárpáthy Aurél, a Szegedi Ady-Társaság képviselőjében Medgyessy Ferenc megkoszorúzott.

Egy év alatt 5.1 százalékkal drágult a megélhetés. A legutóbbi statisztikai adatok szerint szeptember hónapban a heti létminimum 63.28 pengőről 63.76 pengőre, vagyis 0.74 százalékkal emelkedett. Ha azonban a mostani árakat az 1935. évi januári árakkal összehasonlítjuk, akkor azt látjuk, hogy jelenleg 11.5 százalékkal többbe kerül a család ellátása, mint 1935. januárjában. Végeredményben a család szükségletének ellátása 28.9 százalékkal drágult a háború óta és száz mostani pengő békebeli vásárló értéke 77.52 pengőnek felel meg.

IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

legjobb kávéizesítő. ■ Kérje mindenütt!

Gyártja: DIKK FIDÉL és TÁRSA, Budapest, IX.,

A vendéglátóipari üzletek bérbeadásának szabályozása Ausztriában. Az Osztrák Vendéglős- és Kocsárosiparban uralkodó üzletbérbeadási viszonyok arra készítették a bécsi ipartestület vezetőségét, hogy az illetékes hatóságoknak javaslatot tegyen a bérleti jog újjáalkotására vonatkozólag.

A vendéglátóipari üzemek bérbeadását Ausztriában is csak az esetben engedélyezték, ha az üzemengedélyes nyilvánvaló okok folytán képtelen volt ellátni az üzemvezetés feladatait: így engedélyezték özvegyek, gyámság alatt álló gyermekek, munkaképtelenek stb részére. Megállapítást nyert azonban, hogy az utóbbi időkben a vendéglátóipari üzemek bérbeadásával igen sok visszaélés történt. Számos üzemet csupán a jövedelmezőség hiánya miatt adtak bérbe s a gyanútlan bérlőt célzatosan félrevezették. Ez a félrevezetés sok esetben úgy vált lehetségessé, hogy a forgalom aránylag magas volt ugyan, de a túlnagy üzemi költségekről, melyek a jövedelmezőséget megakadályozták, a bérlő kellő felvilágosítást nem kapott, más esetekben pedig a forgalom nagyságára vonatkozólag tévesztették meg a bérlőt.

Mindezen visszaélések kiküszöbölése céljából azt kéri az ipartestület a hatóságoktól, hogy a bérleti engedély megadása ipartestületi jóváhagyáshoz köttessék. Ennek értelmében az ipartestület nemcsak azon okokat vizsgálná felül, amelyek folytán az engedélyes üzemét bérbeadni kényszerül, hanem az üzem jövedelmezőségét is. Olyan bérleti objektumok, amelyek rövid időn belül — a jövedelmezőség hiánya miatt — többször is bérlőt cseréltek, a jövőben nem volnának bérbeadhatók.

Cukorfogyasztási válság oka. Megdöbbentőek a statisztikai adatok, amelyek országunk cukorfogyasztásának félelmetes csökkenéséről számolnak be. A falusi lakosság évi fejadagja alig 3 kiló, ami teljes mértékben nyilvánvalóvá teszi, hogy hazánk a cukorfogyasztás terén a föld összes nemzetei között a legutolsó helyet foglalja el. Ez az adat élesen világít rá, hogy közgazdasági helyzetünk minden súlyossága abban van, hogy a falusi lakosság milliós tömegei a közfogyasztásból szinte ki vannak kapcsolva, nem számítanak mint fogyasztók, nem mértékelődnek mint termelők. Ezen az úton kell tehát elindulni, ha orvoslást várunk.

Kötelezővé teszik az üzleti-könyvvizetést. A kormányzat és a kereskedelmi hitelélet illetékes tényezőit régen foglalkoztatja az a terv, hogy a kényszereljárásokban kedvezményeket csak azoknak a vállalatoknak, kereskedőknek és iparosoknak engedélyezik, akik a maguk jóhiszeműségét az eljárások során rendszeres könyvvizetéssel tudják valószínűsíteni.

Mértékadó körökből származó értesülésünk szerint a kérdésben intézkedni hivatott szervek most már a legkomolyabb formában foglalkoztak ezen elgondolás megvalósításával és konkrét javaslatot ké-

Használt National-pénztárak

garanciával, a berlini National-gyár volt műszerészénél
Vétel, eladás, javítás, karbantartás.
KISS és SANDORI, VII., Nyár-u. 23. Tel.: 149-852.

szítettek elő. A jövőben csak azok vehetik igénybe a szokásos hitelkedvezményeket, akik legalább két év óta vezetnek könyvet. Információnk szerint a javaslat megvalósítására néhány hónapon belül sor kerül, tehát az érdekelt feleknek érdekük, hogy mielőbb megkezdjék a kereskedelmi törvényben megkövetelt könyvek felfektetését.

Megnyílt a Victoria-kávéház. A népszerű berlini-téri Vigszínház-kávéház lehúzott redőnyei felgördültek, bezárt ajtóit megnyiták szombaton, — a régi kávéház helyén új és még az eddiginél is szebb, ténylesebb helyiség nyílt meg: a Victoria-kávéház. A meleg, meghitt barátságos, aranybarna tónusú helyiséget Ehrhardt Ernő műépítész tervezte. Tulajdonosai a régi szellemben vezetik tovább a Vigszínház-kávéháznak ezt az újjászületett utódját, amelynek megnyitására zsufolásig megtelt a hatalmas helyiség.

Kávéház a „Dunagőz“-höz. A Dunagőzhajózási Társaság a Ferenc József rakparti új hajóállomása mellett egy nagyszabású vendéglő és kávéházépületet fog a közeljövőben létesíteni. A DGT már a hajóállomás megépítése idején gondolt erre a tervre, a hatóságok ellenzésén azonban az elgondolás kivitelezése meghiusult. Most azután mégis sikerült a hajóstársaságnak megszereznie a fővárostól az építési engedélyt. Eszerint a DGT a Ferenc József rakparton lévő két hajóállomás közötti 35 méter széles lépcsős partszakasz helyén építi majd fel a vendéglő és kávéház épületét. Az épület elhelyezésére a főváros 7 méter hosszú partszakaszt bocsátott a társaság rendelkezésére, úgyhogy a két hajóállomás és a vendéglő-épület között mindkét oldalról csak négy-négy méter partszakasz marad üresen.

Az épület alsó része szolgál majd a vendéglő, söröző és konyha céljaira, míg az épület felső részén nagy alapterületű kávéházat létesítenek. Ez a terraszos kávéház teljesen üveggel lesz körülépítve, úgy, hogy mindenfelé szabad kilátás nyílik majd a helyiségből. Arra való tekintettel, hogy a vendéglőépület stílusa teljesen egyezzen a hajóállomás stílusával, az épület megtervezését ifj. Masirevich Györgyre, a hajóállomások tervezőjére bízták. Az építkezési költség előreláthatólag több, mint 100.000 pengő. A DGT arra számít, hogy a dunaparti vendéglő és kávéház különösen a nyári időszakban nagy vonzóerő lesz, nemcsak azért, mert a dunaparti kávéházaknak az utóbbi években nagy konjunkturájuk volt, hanem azért is, mert a helyiség úgyszólván közvetlenül a víz mellé épül és joggal viseli majd a vízikávéház elnevezést. A helyiségek azonban nemcsak nyáron, hanem télen is nyitva lesznek, tehát fűtésükről is gondoskodás történik. A DGT vendéglő és kávéház építkezéséhez még ebben az évben hozzákezdnek, hogy a helyiségeket koratavasszal megnyithassák.

Harc a túllenge öltözetű kávéházi vendégsereg ellen. Londonból jelentik: Brighton tengeri fürdő tanácsa szigorú büntetés terhével megtiltotta a tea- és

Kiméletes mosás!
Ragyogó tiszta fehérnemű!

Kávéházaknak előnyös árak!

fehérnemű és vegytisztító r.-t.

Visegrádi ucca 31.

Telefonszám: 2-900-79.

kávéházaknak, hogy olyan vendégeket szolgáljanak ki, akik csak úszóruhát, vagy lepedőt viselnek. A hatóságokhoz ugyanis sűrű panaszok érkeztek a túllenge öltözetű kávéházi vendégsereg miatt.

Egy pengő a sósmandula maximális ára. A Műsoros Mulatók Szövetsége értesítette a pesti lokáltulajdonosokat, hogy a főkapitány rendeletére az árlapnak a jövőben fel kell tüntetnie a teríték árát. Egyben közli, hogy a sósmandula árát a főkapitány egy pengőben állapította meg. Az ármaximális intézkedés idegenforgalmi okokból történt.

Egyiptomi fontesekket találtak az Emke-kávéházban. A főkapitányság központi ügyeletére bevitték egy egyiptomi fontesekket, amelyet az Emke-kávéház egyik pincére talált. A csekk 3.56 egyiptomi fontról szólt. A rendőrségen megállapították, hogy a csekk tulajdonosa Szórád Ferenc Afrikában élő szállodatulajdonos, aki évente néhány hónapos szabadságát Nagytétényben szokta tölteni, ahol hozzátartozóit látogatja meg. A csekket a rendőrségen letétbe helyezték és ha majd Szórád jelentkezik, kiadják neki.

Brazília kávéértékesítése válságba jutott, a világkivitelben való részesedése az elmúlt gazdasági évben kétmillió zsákkal csökkent, ugyanakkor a többi kávétermelő országoké 1.3 millióval emelkedett. A nemzeti kávéhivatal az államtól nagyobb kölcsönt kap.

50 millió zsák kávé tisztaítottak el. Brazília, a nemzeti kávétanács kimutatása szerint a kávé tisztítási politika megkezdése óta közel 50 millió zsák kávé tisztaított meg a kávéárak alátámasztására és az 1938—39. évi termésből pedig 17,500.000 zsákot tisztaítottak el.

A cseh kávébehozatal ez év első hét hónapjában értékben a tavalyi bevételnek 120 százalékaival emelkedett. Ez elsősorban az áremelkedéseknek tulajdonítható, mert a bevitt mennyiség növekedése mindössze 10 százalékot ért el.

Kávé-zendülés Kenyában. Kenyából komoly kávézavargások híre érkezik. A Kilimandzsaro-vidéki bennszülött kávétermelők elégedetlenkednek a legújabb rendelettel, amely kötelezővé teszi, hogy kávé-

Salgó gőzmosógyár és feherneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés. Mosás lágyított vízben.
VI., Vörösmarty ucca 54. - Telefon: 1-162-86
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

termésüket szövetkezetek útján adják el és a nagyon költséges kávégyűjtési központok megszüntetését követelik. Több százezer kávétermelő dorongokkal és késekkel felfegyverkezve megtámadta és földig lerombolta három körzet kávéraktárát és elpusztította a mérlegeket. Abdiel törzsfőnök letartóztatta a zavar-gások négy vezetőjét. A tartományi biztos rendőri megerősítéseket küldött a zavar-gások színhelyére.

Itt a „kávékenyér“! Brazília kormánya, miután éveken át sokmillió zsák kávéét semmisített meg a kávéárak zuhanásának megakadályozására, végre elhatározta, hogy hasznos módon szabadul meg kávéfeleslegétől. A kávébogyót lisztté őrlik, amit búzaliszttal kevernek és használatát a kenyér sütéséhez kötelezővé teszik. A „kávékenyér“ nagyon ízletes, tápláló és ezenkívül éppoly frissítő és idegserkentő hatású, mint a kávéital.

Negyedéves friss kenyér. A Londoni Pékipari Kiállításnak legnagyobb szenzációja volt a negyedéves friss kenyér. Ausztráliából ugyanis különféle típusú kenyerek érkeztek, azonban ezeknek mindegyikét negyedévvvel ezelőtt sütötték. A sütés óta eltelt több mint 10 hét ellenére a kiállított kenyerek teljesen frissek voltak, aminek magyarázata a különleges lisztből készült kenyerek ugyancsak különleges sütési rendszerén kívül az is, hogy légmentesen elszigetelt dobozokban tartják ezeket a kenyereket a kiállításon.

Az abessziniai kávé monopólium lesz Olaszországban. Génua kikötőjébe az elmúlt napokban 1800 zsáknyi abessziniai kávéküldemény futott be. Olaszország kávéfogyasztása évenként 400—450.000 métermázsra. Az olasz kávészükséglet legnagyobb részét eddig Braziliából és kis részben Arábiából fedezték. Abesszinia, amelynek kávéja a leghíresebb, évente 300—350.000 métermázsát termel és eddig főképpen az Egyesült Államokba, Svédországba, Norvégiába és Hollandiába exportálta kávéját.

Abesszinia meghódítása után felmerült a kérdés, hogy az abesszin kávétermést maga egészében Olaszország szükségletének fedezésére fordítsák-e. Ezidő szerint azonban Olaszország még mindig nagymennyiségű kávéét vásárol Braziliából és az abessziniai kávékereskedelmi társaságok most is a régebbi kávéimport államokba küldik árujuk legnagyobb részét.

Számolni kell azonban azzal, hogy az olasz piac a jövőben nagyobb mennyiségű abessziniai kávéét fog fogyasztani. Már most nagy reklámozást csapnak „a gyarmatbirodalmi kávének“. Olasz kereskedelmi körökben azt várják, hogy az olasz kormány monopóliummá teszi az abessziniai kávéét.

Csak hártypapírba csomagolt kenyeret és süteményt szabad forgalombahozni Romániában. A magyar ipart érdekelné fogja a román egészségügyi miniszter legújabb rendelete. A miniszter kötelezte a romániai pékeket, hogy a kenyeret és péksüteményt

Kávéházi tűzhelyek

nagy fűtőanyag megtakarítással. Főzőedények, lisztök, kávéfőzőkannák állandó raktára. Ónozás

Jancsurák Gusztáv

aranykoszorus cég, Budapest, IX, Ferenc-u. 39. Tel: 1-308-47.

kizárólag hártypapírosba csomagolva hozzák forgalomba. Ez a rendelet a kenyér kilóját átlag 50 banival, a sütemények darabját 10—12 banival drágítja meg.

Egy pincéregyesület százéves jubileuma. Pécsről jelentik: Ritka ünnepségre készül a pécsi pincérek egyesülete. Száz évvel ezelőtt alapították és azóta szakadatlanul ténykedett. Az egyesület a jövő évben tartja meg a jubileumi ünnepséget, amelyre az ország összes pincéregyesületeit meghívja.

Fényhívót talált fel Boér Jenő erdélyi származású okleveles mérnök. Ötletes találmánya a kávéházi és éttermi asztalokra helyezhető fényhívó-készülék, mely egyetlen gombnyomásra különböző színű fényjelekkel hívja a vendéghez a pincért, a fizetőt, vagy trafikost.

Kétszáz magyar pincér helyezkedik el Párizsban. A magyar vendéglátóipari munkások szervezete megállapodást kötött a szálloda és éttermi munkások nemzetközi uniójával. Ennek értelmében kétszáz magyar pincér kap beutazási engedélyt Franciaországba és letelepedési engedélyt Párizsba. A holland, dán, svéd és belga unió szervezeteivel is létesült hasonló megállapodás és ezek az országok 350 magyar éttermi és kávéházi alkalmazottat fogadnak be. Az előkészítő munkák már megkezdődtek és egyelőre az a kétszáz pincér megy ki Franciaországba, akinek a beutazási és munkavállalási engedélye már megvan. Ötvenes csoportokban fognak utazni, az utolsó csoport jövő év májusában indul el. A budapesti pincérszervezet ingyenes nyelvtanfolyamokat rendezett a külföldre készülő pincérek számára, hogy megkönnyítse külföldi elhelyezkedésüket.

Egy pincérnő szerencséje. New-Yorkból jelentik: Carolyn Brendin pincérnő európai körúton van. A newjorki Broadway éjjel-nappal keményen dolgozó pincérnője a gazdag asszonyok gondtalan életét éli egy 2000 dolláros örökség jóvoltából. Az örökség története az, hogy Carolyn elszólta magát az egyik régi vendége előtt. Minden délután annál az asztalnál téázott Mrs. Roberts Greason, amely a pincérnőhöz tartozott. A hölgy egy nap megjegyezte, hogy másnap nem kell az asztalt fentartani számára, mert Európába utazik. „Bár csak egyszer én is áthajózhatnék az óceánon!“ sóhajtott fel a szegény pincérlány. A vendég nem szólt semmit és többé nemis ment a teázóba. Most értesült csak Carolyn arról, hogy a középkorú hölgy Európából hazatérve megbetegedett és meghalt. Végrendeletemben 2000 dollárt hagyott a pincérlányra, hogy valóra válthassa vágyát és gondtalanul beutazhassa az óvilágot.

Jön az iparosok arcképes igazolványának bevezetése. A legutóbbi IPOK-napon ismét szóba került az iparügyi miniszternél az iparosoknak arcképes igazolvánnyal való ellátása. Bornemisza miniszter —

amikor az iparosság vezetői a kérdés horderejét előtte megvilágították — hozzájárult ahhoz, hogy az ipar-területek ezeket az igazolványokat kötelezőleg rendszeresítsék. Rövidesen tehát meglesz minden iparosnak az igazolványa és ezzel egyidejűleg nagyszabású felvilágosító propaganda indul meg a közönség körében is, hogy minden alkalommal követeljék az iparosoktól az igazolványok felmutatását. Ezzel nagy lépéssel haladunk előre a kontárkérdés megoldása terén.

A postahivataloknál is lehet teljesíteni OTI- és MABI-bejelentéseket. A belügyminiszter 214.471/1937. B. M. sz. rendeletével kimondotta, hogy az OTI-nak és a MABI-nak szóló bejelentéseket a postahivataloknál is lehet teljesíteni. A MABI-val vonatkozásban a megjelölt űrlapokat az intézeten kívül a Budapesten, Budafokon, Csepelen, Kispesten, Pestszenterzsébeten, Rákospalotán és Újpesten működő postahivatalok, vagy a m. kir. posta részéről esetleg megbízott magán-értékcikkárúsítók (dohányárudák) is árusítják.

A „disease“-nek működési engedély kell. Hónappal ezelőtt egy énekesnő szerződött az egyik budapesti kávéházhoz azzal, hogy esténként a kávéház dobogójáról szórakoztatja a publikumot.

A bemutatkozás remekül sikerült: a közönség és a kávék egyaránt meg voltak elégedve az énekesnő fellépésével, de nem ám a hatóság, amely a fennálló rendelkezések értelmében azt követelte, hogy az énekesnő mutassa be színész-, vagy artista igazolványát. Miután azonban ilyennel az énekesnő nem rendelkezett, a kávék, mint hangsúlyozta, legnagyobb sajnálattal, de azonnali hatállyal felmondott neki.

Az ügy bíróság elé került, amely a kávésnak adott igazat és az énekesnőt arra utasította, szerezze be működési engedélyét.

AZ OTI ÖREGSÉGI JÁRADÉKA

Annak idején már jelentettük, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet 1937. január 1-től öregségi járadékot folyósít. Öregségi járadékot igényelhet mindenki, akire 1929. január 1. óta legalább 200 heti járulékot kiróttak és ha meghalt, özvegye és árvái is járadékot kapnak. Ezt a járadékot abban az esetben is fizeti az OTI, ha az elhalt tag már rokkant, vagy öregségi állományban volt.

Az özvegy azonban csak akkor kap járadékot, ha 65. életévét betöltötte, vagy rokkant. Járadékot kaphat azonban az özvegy, ha egy évig táppénzes állományban volt, nem gyógyult meg és ha a biztosítóval legalább két évig együtt volt. A havifizetéses alkalmazott özvegye, tekintet nélkül életkorára és egészségügyi állapotára, megkapja a járadékot.

Árvajáradékot kap az az igényjogosult árva, aki 15. életévét még nem töltötte be. 17 éves koráig csak akkor kaphatja a járadékot, ha teljesen munkaképtelen, esetleg tanonc vagy iskolába jár. Havifizetéses alkalmazott árvája 18. életkorig kaphatja az árvajáradékot. Árvajáradékot kap még az elhalt mostoha-

Kávéházi, vendéglői tűzhelyeket

legolcsóbban készít, szállít, javít
STEINBACH JÁNOS,

Budapest, XIII., Gömb-ucca 44/a. Tel.: 2-903-31

gyermek és házasságon kívül született gyermeke is.

A rokkantsági vagy özvegyeségi járadékért jelentkező ipari biztosított munkás vagy munkásnő, ha rokkantságát elismerték, havi részletekben kap 120 P alapjáradékot és az utána kirótt tagsági díj 24 százalékát. Ide kell számítani azt a részt is, melyet a munkaadó fizet munkásai után. A havifizetéses alkalmazott (tisztviselő stb.) a 120 pengős alapdíjon kívül, az utána befizetett tagsági díjnak csak 19 százalékát kaphatja járadék címén.

A megrokkant vagy megöregedett biztosított a járadékon kívül 15. vagy 17. illetve ha magánalkalmazott 18 éven aluli gyermeke is van, akkor 5 százalékos gyermekpótlékot is kap. Több gyermek esetén azonban ez a pótlék nem haladhatja meg az öregségi járadék 20 százalékát. Az özvegy annak az összegnek a felét kapja nyugdíj címén, amit a biztosított és megrokkant tag kapott, vagy kaphatott volna befizetett hetei után.

Árvajáradék kétféle is van. A félárva az elhunyt járadékának 15 százalékát, az egészen árva pedig 30 százalékát kapja. De az özvegyi és árvajáradék összege nem lehet nagyobb annak az összegnek a 120 százalékánál, melyet az elhunyt tag járadék és gyermekpótlék címén összesen kapott.

Cigányzenekarokat, szalonzenekarokat, valamint zongoristát, kamaragyüttest, triókat, szolistákat, énekeseket a legkülönösebb feltételekkel úgy a fővárosban, mint vidékre prompt közvetít Rácz Zsiga cigányprimás és karmester zene- és művészügynöksége, Budapest, VI., Vörösmarty-u. 62. — Kartársaink figyelmébe ajánljuk ezt a jól bevezetett és kiváló referenciákkal rendelkező ügynökséget, mely mindenkor azonnal és teljes megelégedésre elégíti ki a hozzá intézett szakmába vágó igényléseket.

ZWACK LIKÓRGYÁR elsőrangú gin-t, whisky-t, vermuthot kész coctailt és tokaei borból főzött Brandyt (Konyak) hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratalanok. Kérjen cocktail-receptet! Keeskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében. Unicum versenyen kívül.

Keveset használt kézi hajtású

habverőgép

gyors, praktikus

olcsón eladó.

„Prima“ áruforgalmi vállalat
VIII., Rökk Szilárd-utca 25.

Telefon: 131-562

Springut Henrik tojás-
utóda **Ofner Márton** nagykereskedő

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő
állandó szállítója.

Budapest, VI., Vasvári Pál ucca 10. — Tel.: 1-217-54.

CORVINA

könyv- és papirkereskedés
VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 48
 Telefon: 1-375-86

Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

Modern kölcsönkönyvtár
 havi bérlet 1 pengő

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán.

MINDEL ALBIN

Patent ujságrámák, hetilap mappák, étlap mappák és borlap mappák speciális gyártása.

Budapest, VI., Sziv ucca 39/b. sz.
 Alapítatott: 1911

TELEFON:
1-271-46

Glasner Éde rt.

udvari szállító

sütő és tápszergyár

Budapest, V., Lipót-rt. 6.

Telefon: 1-116-26.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
 Óvakodjunk az utázasoktól!

VÉDEGEV

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 1-310-63, 1-453-71.

Alapítatott 1824.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít

KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
 Budapest, X., Kőbányai út 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 1-378-69.

Berkovits papíráru gyár

sokszorosító áru, kávéházi, éttermi, cukrászati kellékek

Budapest, VII., Sip ucca 4. — Telefon: 1-425-31

NAGY IGNÁC

pincéfelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÚT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, á. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkék stb. T: 1-415-15

Villamos habfújó

1 perc alatt 1 liter tejszínből 3 liter habot fúj

Ára P 190.- Részletre is. Díjtalan bemutatás

Írógépet

irodájába, üzletébe, otthonába legolcsóbban **Édes és Deesy-**

nél vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás, javítás legolcsóbban. Akácfa-u. 13. Tel.: 1-442-24

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.

Budapest, XIV., Cserei-u. 14.

Telefon: 2-966-86, 2-968-94.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,

Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5.

Rádió-bérlés: havi 5.- pengőtől

Gramofonerősítő, minden rádióhoz kapcsolható elektrogramofon és mikrofon **havi 8.- P-től**

„ODEON” Károly Király-út 5. Telefon: 149-607.